

2ο Διεθνές Συνέδριο "Άτομα με Αναπηρία και ΜΜΕ"

Χαιρετισμοί

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ: Ν. ΒΟΥΛΓΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε τον κ. Ρουσόπουλο. Τώρα στο βήμα ας έρθει ο Υπουργός Υγείας, ο κ. Αβραμόπουλος.

Δ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι, είναι ιδιαίτερη χαρά που βρίσκομαι σήμερα μαζί σας, στο 2ο Διεθνές Συνέδριο για τα Άτομα με αναπηρία και τα ΜΜΕ.

Ένα Συνέδριο, που διοργανώνεται με επιτυχία για δεύτερη χρονιά και έχει σκοπό να φέρει κοντά τα άτομα με αναπηρία με τον κόσμο των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Θα ήθελα να ξεκινήσω από μία βασική αρχή. Η κοινωνία, ο πολιτισμός κρίνονται από τη στάση μας απέναντι σε ειδικές κατηγορίες συνανθρώπων μας, που οι καιροί, οι καταστάσεις και η φύση, τους στέρησαν τη δυνατότητα να ασκούν ισότητα με εμάς το δικαίωμά τους στη ζωή.

Βέβαια, στην εποχή μας, όπου τα πάντα έχουν γίνει επικοινωνία στην πολιτική, την οικονομία αλλά και την ίδια την κοινωνία, γίνεται αντιληπτό, πόσος σημαντικός είναι εκ των πραγμάτων ο ρόλος των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης για την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας, η οποία φοβούμαι, ότι εξακολουθεί να αγνοεί αυτήν, που η ίδια θα αποκαλούσε, «η αόρατη πλευρά της ζωής».

Σε αυτή μας την προσπάθεια, σημαντικός είναι ο ρόλος της κοινωνίας των πολιτών. Διαπιστώνω με μεγάλη ικανοποίηση, ότι στη χώρα μας έχουν ωριμάσει πλέον οι συνθήκες, γι' αυτό και από κοινού εθελοντικές οργανώσεις και η ίδια η Πολιτεία, με τις πρωτοβουλίες που πήραμε πρόσφατα για τη σύσταση ενός ενιαίου φορέα-ομπρέλα με σεβασμό στην αυτοτέλεια του εθελοντισμού, όλο και περισσότερο προωθούμε τις δράσεις των ίδιων των πολιτών, δίνοντας τέλος σε μια περίοδο αμοιβαίας καχυποψίας. Και αναφέρομαι στις σχέσεις ανάμεσα στην Πολιτεία και στην κοινωνία των πολιτών.

Ευθύνη κάθε σύγχρονης κοινωνίας αλληλεγγύης και ανθρωπιάς αποτελεί η υπεράσπιση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία και ο σεβασμός στην διαφορετικότητα.

Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει σημαντικά βήματα προόδου στη χώρα μας, για τη μείωση των ανισοτήτων και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρία. Απομένουν ωστόσο, πολλά ακόμα να γίνουν.

Με πρωτοβουλία της Κυβέρνησης συστήθηκε Ειδική Διακομματική Επιτροπή στη Βουλή για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αφορούν τα άτομα με αναπηρία.

Προωθήσαμε την Κάρτα Λειτουργικότητας, που στοχεύει στην συστηματοποίηση μίας ενιαίας διαδικασίας με τεκμηριωμένη επιστημονική αξιολόγηση και με σύστημα ταξινόμησης και αξιολόγησης σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας.

Με το νόμο 3454/2006 αναμορφώθηκε το καθεστώς λειτουργίας του Εθνικού Παρατηρητηρίου Ατόμων με αναπηρίες, μία δράση που στοχεύει στον συντονισμό των εμπλεκομένων με τα αναπηρικά θέματα φορέων του Δημοσίου, καθώς και στον έλεγχο εφαρμογής των σχετικών μέτρων και δράσεων, με στόχο τη συνολική αντιμετώπιση των προβλημάτων των ατόμων με αναπηρία.

Αυξήθηκε το ύψος του επιδόματος απολύτου αναπηρίας για τους συνταξιούχους του Ι.Κ.Α.. Το επίδομα αυτό θα υπολογίζεται στο 50% της συντάξεως, που θα καταβάλλεται κάθε φορά, και όχι στο 50% της αρχικώς εκδοθείσης συντάξεως, όπως γινόταν μέχρι σήμερα.

Με το νόμο 3454/06 αναμορφώθηκε η πολυτεκνική ιδιότητα. Καταργήθηκε η προϋπόθεση της ισόβιας ανικανότητας για εργασία παράλληλα με την 100% απόλυτη αναπηρία, και αντ' αυτού απαιτείται μόνο η συνδρομή αναπηρίας 67% και άνω.

Θεμελιώσαμε το θεσμό Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης, με σκοπό την πρόληψη της ιδρυματοποίησης των ΑμεΑ, εξαλείφοντας με αυτόν τον τρόπο το φόβο και την αγωνία των γονέων των ΑμεΑ σχετικά με το μέλλον των παιδιών τους.

Οι πολιτικές πρωτοβουλίες και δράσεις παρόλα αυτά δεν αρκούν για την επίτευξη αυτού του στόχου.

Στην προσπάθεια αυτή χρειαζόμαστε την ενεργό συμμετοχή και υποστήριξη της κοινωνίας των πολιτών.

Ευθύνη όλων μας είναι να καταστήσουμε τον συμπολίτη με αναπηρία ενεργό και παραγωγικό στέλεχος, συμμετέχοντας ισότιμα και ισόνομα σε όλες τις εκφάνσεις της κοινωνίας.

Σήμερα λοιπόν, βρισκόμαστε εδώ, γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, για να συζητήσουμε, να ακούσουμε και να πάρουμε αποφάσεις που θα διασφαλίζουν την ισότιμη αντιμετώπιση των Ατόμων με αναπηρία από τα ΜΜΕ.

Και αυτό θα γίνει πραγματικότητα, μόνο όταν καταρριφθούν τα αρνητικά πρότυπα του παρελθόντος και οι προκαταλήψεις και περάσουμε σε θετικές εικόνες που αποδεικνύουν, ότι αυτοί οι άνθρωποι είναι σαν όλους εμάς, με καθημερινές στιγμές, με προβλήματα, με επιτυχίες, αλλά και πολλές δυσκολίες που αξίζει τον κόπο να προβάλλουμε.

Φοβούμαι, ότι η παρουσίαση αυτής της εικόνας, όπως γίνεται μέχρι τώρα, κάθε άλλο παρά τιμά τον πολιτισμό μας. Πολλά άτομα με αναπηρία διαπομπεύονται από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, συμβάλλοντας απλώς, στην τεχνητή άνοδο της τηλεθέασης. Η Πολιτεία θα λάβει τα μέτρα της αλλά και τα ίδια τα Μ.Μ.Ε. πρέπει να αυτορρυθμίζονται και να αυτοελέγχουν τις σχέσεις τους, με οτιδήποτε, αντί να προβάλλει εικόνες ευαισθησίας, προσβάλλει προσωπικότητες και αξιοπρέπειες.

Να ευαισθητοποιήσουμε με λίγα λόγια τα ΜΜΕ απέναντι στα Άτομα με αναπηρία, έτσι ώστε κι αυτοί με την σειρά τους να ευαισθητοποιήσουν και να ενημερώσουν την κοινωνία των πολιτών για τα ζητήματα που απασχολούν τα άτομα με αναπηρία, με σκοπό να αναλάβει ο κάθε πολίτης τις ευθύνες του απέναντί τους.

Να κατοχυρώσουμε δηλαδή στην πράξη τα δικαιώματα των συμπολιτών μας με αναπηρία.

Να αναπτύξουμε πολιτικές και πρωτοβουλίες για την ευαισθητοποίηση του κοινωνικού συνόλου και την εξάλειψη των συμπεριφορών εκείνων που οδηγούν σε διακρίσεις και κοινωνικό αποκλεισμό.

Να αγωνιστούμε όλοι μαζί για την προστασία και την προάσπιση των ανθρωπίνων και κοινωνικών δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία.

Από τα άτομα με αναπηρία οι κινητικά ανάπηροι που έχουν ανάγκη διαφόρων υπηρεσιών για

αποκατάσταση ανέρχονται σε 700.000 στη χώρα μας, ενώ προστίθενται κάθε χρόνο γύρω στους 3.500 από τροχαία ατυχήματα.

Σημαντικός είναι και ο αριθμός των κινητικά αναπήρων στη Βόρειο Ελλάδα. Για το σκοπό αυτό, το Υπουργείο μας προχώρησε στη δημιουργία Κέντρου Αποκατάστασης-Αποθεραπείας στη Βόρειο Ελλάδα και ειδικότερα στην περιοχή Αιγινίου στα όρια των Νομών Πιερίας και Θεσσαλονίκης, όπου ο Δήμος εκεί προσφέρει μια κοινόχρηστη έκταση 171 στρεμμάτων.

Στη συνεδρίαση της 11ης Ιουνίου του Δημοτικού Συμβουλίου Αιγινίου ελήφθη ομόφωνη απόφαση για τη δωρεάν παραχώρηση και αναμένεται ο φάκελος να εγκριθεί από τη Διυπουργική Επιτροπή και να καταχωρηθεί το έργο αυτό ως ΣΔΙΤ, στον άξονα δράσης 4-B του Επιχειρησιακού Σχεδίου 2006-2007.

Κλείνοντας αυτό το σύντομο χαιρετισμό, θα ήθελα να τονίσω, ότι το Υπουργείο μας είναι στην πρώτη γραμμή της συλλογικής πλέον προσπάθειας για την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας, επίσης να συγχαρώ τον Υπουργό Επικρατείας, την Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και την Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης για την διοργάνωση του Συνεδρίου και του 1ου Διεθνούς Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ και να σας διαβεβαιώσω ακόμη μια φορά ότι το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης θα στηρίζει πάντα παρόμοιες πρωτοβουλίες. Σας ευχαριστώ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Σύμφωνα με το πρόγραμμα πρέπει να έρθει κάποιος εκπρόσωπος από το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα και συγχωρείστε με για τον ερασιτεχνισμό μου στην εκφώνηση των τεχνικών.

Κυρία Κανέλλη, Συγγραφέα και Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος ελάτε.

Λ. ΚΑΝΕΛΛΗ: Κυρίες και κύριοι, κύριε Υπουργέ, φίλες και φίλοι σας ευχαριστούμε για την πρόσκληση. Την αποδεχόμαστε με ειλικρίνεια, αναγνωρίζουμε τις εξαιρετικά καλές προθέσεις στο να υπάρξει ένα συνέδριο με αυτό το αντικείμενο. Έχει συμμετάσχει το Κομμουνιστικό Κόμμα στη διακομματική Επιτροπή, ωστόσο δεν μπορούμε να συμμαρτυρήσουμε με εξαιρετική αισιοδοξία για το που πηγαίνουν τα πράγματα.

Έχουμε διαφορετικές θέσεις και σας ευχαριστώ που διευκρινίζετε κ. Πρόεδρε του Συνεδρίου ότι δεν εκπροσωπώ το ΠΑΣΟΚ αλλά το Κομμουνιστικό Κόμμα επειδή δεν υπάρχει κάποιος του ΠΑΣΟΚ για να χαλαρώσουμε και λίγο και να χαμογελάσουμε.

Το θέμα είναι ειδικό και τυγχάνει να βρίσκομαι σε εξαιρετικά δύσκολη θέση να πρέπει να κάνω και δημόσια ατομική αυτοκριτική. Είμαι άνθρωπος, ο οποίος έχει δουλέψει στα μαζικά Μέσα Ενημέρωσης, έχει κάνει πάρα πολλούς τηλεμαραθώνιους, εξαιρετικά πετυχημένους και θεωρεί ότι πρέπει να ντρέπεται για το υπόλοιπο του βίου του γι' αυτό.

Οι άνθρωποι τους οποίους συνάντησα στους τηλεμαραθώνιους ήταν άνθρωποι καθημερινοί, αγνοί, οι περισσότεροι μπορεί και να μην είχαν αυτό που λέμε στην καθημερινότητα να φάνε, στερούνταν από το υστέρημα του υστερήματός τους για να συμμετάσχουν σε ένα μαραθώνιο.

Τους επικεφαλής και εμπνευστές αυτών των μαραθωνίων από κάποια στιγμή και μετά χάρη θα έλεγα σε ευτυχή συγκυρία, τόσο ευτυχή και τόσο δυστυχή, όσο να έχω πάθει ένα ατύχημα και να είμαι στη θέση οποιουδήποτε ανάπηρου, πράγμα το οποίο ισχύει σαν πιθανότητα για τον καθένα και την καθεμιά από μας εδώ Μέσα.

Βρέθηκα να συναντώ αυτούς τους ανθρώπους επικεφαλής άσκησης πολιτικών που παράγουν αναπήρους και όχι που τους σώζουν. Και τους παράγουν με εγκληματικούς ρυθμούς. Έχω ένα διεθνές παράδειγμα για το οποίο δεν θα πειστώ ούτε της ειλικρίνειας ούτε της ομολογίας, αισθάνθηκα φρικτά έχοντας συναντήσει στη ζωή μου τρεις φορές τον Μπερνάντ Κουσνέρ.

Τη μια ως επικεφαλής των «Γιατρών χωρίς σύνορα». Τη δεύτερη ως επικεφαλής των «Γιατρών του

Κόσμου». Την Τρίτη ως Πρωθυπουργό μετά τους βομβαρδισμούς αν θέλετε τοπάρχη, στο Κόσοβο με 100.000 Σερβόπουλα ανάπηρα σε βομβαρδισμούς.

Τη δεύτερη φορά που τον συνάντησα ήταν στην κοινοβουλευτική συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης και δεν ανεχόταν ούτε καν τη λέξη προτεκτοράτο. Διατηρώ και ελπίδες χωρίς ονοματεπώνυμο ότι τα πράγματα μπορούν να αλλάξουν.

Έχω την παγκόσμια στατιστική, ότι τα χρήματα που συγκεντρώνονται από εθελοντισμό σε ποσοστό 80% ξοδεύονται στα πήγαινε - έλα. Δεν είναι του Κομμουνιστικού Κόμματος αυτές οι εκτιμήσεις, είναι της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας και του ΟΗΕ, 80% πηγαίνει σε εισιτήρια, σε συνέδρια και φώτα, σε έξοδα, σε λεφτά, σε μετακινήσεις, σε πρώτη θέση, σε δημόσιες σχέσεις, σε οτιδήποτε άλλο και το 20% πηγαίνει στους πραγματικά δικαιούμενους.

Όταν με βάζουν να μιλήσω εδώ ως εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος για τα μαζικά Μέσα Ενημέρωσης είμαι υποχρεωμένη να αναρωτηθώ. Η ευχή μου είναι η αναπηρία; Και αν η ευχή μου είναι η αναπηρία τότε η Μαρία η Άσχημη έχει πολύ μεγάλο σουξέ. Αλλά ο τρόπος που θεραπεύεται η ασχήμια της Μαρίας της Άσχημης, δεν έχει καμιά σχέση με την αντιμετώπιση των προβλημάτων των ΑμεΑ.

Είναι κατ' εξοχήν πολιτικό ζήτημα και τα μαζικά Μέσα Ενημέρωσης στο πλαίσιο μιας γενικότερης ιδιωτικοποιημένης και εμπορευματοποιημένης μορφής επικοινωνίας, την πληροφορία τη χρησιμοποιούν ως εμπόρευμα και επομένως είναι εξαιρετικά απλό και εξαιρετικά εύκολο. Η διαφορετικότητα, το πρόβλημα, η εξατομικευμένη περίπτωση, η επαγγελματική αξιοποίηση της συναισθηματικής φυσικής φόρτισης που αισθάνεται ο οιοσδήποτε άνθρωπος εξ ορισμού γεννημένος αλληλέγγυος, γεμάτος κατανόηση γνωρίζων ότι ανήκει στο ανθρώπινο γένος, να μετατρέπεται σε εμπόρευμα με αποτέλεσμα, όπως είπε και ο Υπουργός, δεν θα διαφωνήσω καθόλου σε αυτό, τον απόλυτο διασυρμό των ατόμων.

Το τι μπορεί να γίνει στα μαζικά Μέσα Ενημέρωσης για την εξάλειψη του στίγματος, για την μη εμπορευματοποίηση, για τον μη ευτελισμό, για την προώθηση γενικότερης πολιτικής είναι κατ' εξοχήν πολιτικό ζήτημα και όχι μόνο των μαζικών Μέσων Ενημέρωσης.

Δεν αμφισβητώ ότι υπάρχουν άνθρωποι με καλές προθέσεις, δημοσιογράφοι, εργαζόμενοι στα μαζικά Μέσα Ενημέρωσης, που θα ήθελαν πάρα - πάρα πολύ να βοηθήσουν προς αυτή την κατεύθυνση. Δουλεύω 35 χρόνια και δεν έχω δει ανάπηρο καμεραμάν και πιστέψτε με δεν είναι καθόλου δύσκολο να είναι κάποιος καθισμένος σε αναπηρικό καροτσάκι και να είναι καμεραμάν.

Δεν έχω δει κάποιο άτομο με αναπηρία που να είναι ηχολήπτης και ενδεχομένως να μη βλέπει. Δεν έχω δει κάποιον που να του επιτρέπουν να παρουσιάζει μια εκπομπή, ξέροντας καλύτερα από μας τους υπόλοιπους τα προβλήματα των ανθρώπων, των προσώπων και των γραμμάτων.

Εγώ και το κόμμα μου έτσι κατανοούμε τη συμβολή των Μέσων έξω από τη γενική πολιτική και μιλώντας μόνο για την πολιτική αυτή καθ' αυτή.

Εύχομαι καλή επιτυχία στο Συνέδριο και είμαι απολύτως σίγουρη ότι δεν πρόκειται αυτό το Συνέδριο να το δω σε έκταση αγελάδας ούτε κατά 5 λεπτά. Σε έκταση Μαρίας της Άσχημης ούτε κατά 7 λεπτά. Ξέρω με μαθηματική ακρίβεια ότι θα είναι μια είδηση σφηνωμένη 30 δευτερολέπτων, περίπου σαν τον τρόπο με τον οποίο κόβονται οι φράσεις της Αλέκας Παπαρήγα, όταν μιλάει ως μικρό κόμμα.

Θα το δω μεταξύ καιρού και αθλητικών, αν το δω. Σε δύο τρία πρωινάδικα με λίγη πίεση και σε κάνα δυο τρία μεσημεριάτικα ναι. Τα λεφτά που συγκεντρώνονται από κάποιο μαραθώνιο στα μαζικά Μέσα Ενημέρωσης είτε λεφτά που πέφτουν από τις διαφημίσεις, όταν εμφανίζεται κάποιος και είναι σε θέση να συγκινήσει είναι πολύ περισσότερο για τον ιδιοκτήτη του καναλιού, πολύ περισσότερο για τον έχοντα και κατέχοντα τα Μέσα απ' όσα θα αρκούσαν για να αποκτήσουν όλοι τα τελευταίας τεχνολογίας καροτσάκια, όλοι της τελευταίας τεχνολογίας, γιατί ο κόσμος έχει προχωρήσει πάρα πολύ πρόσβαση στα αγαθά ενός πολιτισμού.

Ο εθελοντισμός όταν γίνεται και αυτός εμπορευματοποίηση, λυπάμαι Υπουργέ μου, οι μη

κυβερνητικές οργανώσεις χρηματοδοτούνται από το κράτος. Άρα το ψέμα και η αντίφαση είναι στον ορισμό τους. Δεν μπορεί να είναι και μη κυβερνητικές, να κάνουν δουλειά και να υποκαθιστούν τις ευθύνες του κράτους, να ενοχοποιούν τους γονείς.

Εγώ αναρωτιέμαι αν όλοι οι γονείς που έχουν παιδιά με αναπηρία αποφάσιζαν να τα στείλουν σε ειδικά σχολεία, αν θα μπορούσε κάποιος να μου απαντήσει πόσα σχολεία υπάρχουν, τι μπλοκάρισμα θα δημιουργούνταν και τι θα απαντούσαν σε αυτούς που λένε ξέρετε διστάζουν, κάνουν διάφορα.

Τα Μαζικά Μέσα Ενημέρωσης είναι υπόθεση του ίδιου του αναπηρικού κινήματος και αυτό είναι πολιτική δράση. Όταν θα βγαίνουν οι άνθρωποι και θα μιλάνε για τις θέσεις τους και για τις μεθόδους τους, τότε η Μαρία η Άσχημη θα έχει ομορφύνει χωρίς να ερωτευτεί και χωρίς να αλλάξει απλώς σκελετό γυαλιών, γιατί δεν θα χρειαστεί να παρακαλάει το Ταμείο να της πληρώσει για τα δόντια, το καροτσάκι, τα μαλλιά, τα γυαλιά και τους ενδεχομένως φακούς επαφής αλλαγής των χρωμάτων των ματιών της.

Το πρόβλημα όμως δεν είναι να αλλάξουμε στα ΑμεΑ το χρώμα των ματιών τους. Είναι να τους κάνουμε να βλέπουν ακόμα και όταν δεν βλέπουν, να περπατάνε και όταν δεν περπατάνε. Σας ευχαριστώ πολύ και καλή επιτυχία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Κυρία Κανέλλη σας ευχαριστούμε πάρα πολύ, σας είπα τεχνικά δεν είμαι τόσο άρτιος, υπάρχουν τρεις δημοσιογράφοι που εργάζονται στην τηλεόραση και ζουν κάτω από συνθήκες μια σοβαρότατης αναπηρίας σ' αυτή την αίθουσα.

Ο κ. Ευθυμίου από το ΠΑΣΟΚ, ας έρθει στο μικρόφωνο.

Π. ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Καλημέρα σε όλους. Αγαπητοί φίλοι εκ μέρους του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ και του ΠΑΣΟΚ ως πολιτικού φορέα, θέλω να απευθύνω τον χαιρετισμό με ευχές για επιτυχία του Συνεδρίου.

Είναι φανερό για όλους, το έχουμε πει επανειλημμένα, αλλά πάντα όλα αυτά πρέπει να αποδεικνύονται ότι ο δείκτης πολιτισμού και ωριμότητας μιας κοινωνίας είναι ο τρόπος που αντιμετωπίζει τα άτομα με αναπηρίες. Αυτό είναι και το μεγάλο τεστ της ελληνικής κοινωνίας, ένα τεστ στο οποίο ανταποκρίθηκε πολύ αργά σε σχέση με άλλες ώριμες κοινωνίες της Ευρώπης και είναι διαρκώς μπροστά μας η πρόκληση να κάνουμε όλο και πιο σταθερά, όλο και πιο ολοκληρωμένα βήματα.

Πρόλαβα μόλις στο τέλος τη Λιάνα την Κανέλλη που έθεσε ένα ερώτημα για την εκπαίδευση. Και είναι ένα ερώτημα, στο οποίο έχω τέσσερα χρόνια προσωπικής δουλειάς και είναι αδιανόητο, αλλά έτσι είναι, ότι για πρώτη φορά στην ιστορία του ελληνικού κράτους θεωρήθηκε ότι η εκπαίδευση είναι ένα δικαίωμα του ανάπηρου, μόλις το 1982 με Υπουργό Παιδείας τον Απόστολο Κακλαμάνη, όταν δημιουργήθηκε η έννοια της Ειδικής Αγωγής.

Και προχωρήσαμε αυτά τα χρόνια ακόμη πιο αποφασιστικά το 2000 με ένα σύγχρονο νόμο τον 2817 και επιχειρήσαμε στην Εκπαίδευση να άρουμε αυτό που είναι το αδιανόητο και απαράδεκτο, να θεωρεί δηλαδή κανείς ότι τα άτομα με αναπηρίες δεν έχουν το δικαίωμα της πλήρους ένταξης στην εκπαιδευτική διαδικασία, όπως όλοι ξέρουμε ότι όχι απλώς δικαιούνται αλλά τους αναλογεί.

Έτσι προχωρήσαμε σε όλους τους τύπους εκπαίδευσης. Στα Τμήματα Ένταξης Μέσα στη δομή του σχολείου είχαμε φτάσει τα 1.074, στα σχολεία Ειδικής Αγωγής είχαμε φτάσει στα 283. Υπήρχαν επίσης 90 κατ' οίκον διδασκαλίες για μαθητές που είχαν αδυναμία προσέλευσης, είτε στα τμήματα ένταξης είτε στα τμήματα ειδικής αγωγής.

Δημιουργήσαμε τα Κέντρα Διάγνωσης, Αξιολόγησης και Υποστήριξης τα 54 ΚΔΑΥ, δημιουργήθηκαν 50 τμήματα Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και προχώρησαν θεσμοί όπως τα ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ, τα ΚΑΦΚΑ, θεσμοί, που άλλοι συνεχίστηκαν, άλλοι

παρέμειναν ανενεργοί.

Άρα, αν ξεκινήσουμε από αυτό το κρίσιμο ερώτημα της εκπαίδευσης, βλέπουμε ότι γίνανε πολλά, αλλά σε καμιά περίπτωση δεν έχει γίνει αυτό που πρέπει, γιατί αυτά τα μέτρα περιλαμβάνουν μόνο ένα μικρό ποσοστό των μαθητών με αναπηρίες. Και είναι πολύ περισσότερα αυτά που πρέπει να γίνουν και το ίδιο ισχύει παντού. Το ίδιο ισχύει σε κάθε έκφανση της ζωής των συμπολιτών μας με αναπηρίες.

Δεν είναι επομένως εδώ η ώρα για πολιτικές εξαγγελίες, ούτε αντιλαμβανόμαστε έτσι στο ΠΑΣΟΚ, ούτε εγώ προσωπικά τη σχέση μας με τα πραγματικά προβλήματα. Όμως είναι ανάγκη να κατατίθενται σταθερά οι δεσμεύσεις, να γίνεται απολογισμός έργου, ώστε να μπορούμε να πάμε απ' ό,τι κατακτήσαμε στο ακόμα αναγκαίο και στο ακόμα καλύτερο.

Και θέλω να πω, ότι το Συνέδριο αυτό έχει μια μεγάλη σημασία, γιατί επιστρατεύει και ορθά, τη συμβολή των Μέσων Ενημέρωσης με τον διπλό ρόλο που μπορούν να επιτελέσουν: Από την μια μεριά την ανατροπή των στερεοτύπων, από την άλλη την κοινωνική ενεργοποίηση.

Έχω και άλλη φορά αναφερθεί ότι έχω το εσωτερικό προνόμιο να μην μιλάω αφηρημένα για τα θέματά σας. Ήταν το 1966, ήμουν έφηβος και ήμουν αναγνώστης στη Σχολή Τυφλών Καλλιθέας. Ήταν η εποχή που δεν υπήρχαν καν τα βιβλία σε Braille.

Πήγαινα τα απογεύματα σε συνομήλικούς μου που είχαν χάσει την όρασή τους, από χειροβομβίδες και βόμβες που βρίσκονταν στα χωράφια και οδηγούσαν νέα παιδιά στη βίαιη τύφλωση, άλλα παιδιά που ήταν τυφλωμένα από τις ιατρικές ανεπάρκειες της εποχής. Και καθόμουν και δουλεύαμε. Αυτή ήταν τότε η σχολική αγωγή στη Σχολή Τυφλών Καλλιθέας ότι πηγαίναμε νέοι μαθητές, όπως εγώ, για να διαβάζουμε σε συνομήλικούς μας τα μαθήματά τους, γιατί δεν υπήρχαν καν βιβλία σε Braille.

Από τότε είχα καταλάβει ένα θεμελιώδες, ζήτημα: ότι ο τρόπος που δουλεύει η κοινωνία, πέρα από την πολιτική, είναι το κλειδί για την ολοκληρωμένη ανθρωπιά όλων.

Και ήθελα να τελειώσω με μια διαπίστωση ζωής, είτε ως δημοσιογράφος, είτε ως πολιτικός. Την πιο μεγάλη αξιοπρέπεια σε κοινωνικό κίνημα τη βρήκα στο αναπηρικό κίνημα. Τους πιο αξιοπρεπείς, τους πιο ολοκληρωμένους, τους πιο άρτιους ανθρώπους ενός κοινωνικού κινήματος τους συνάντησα στο αναπηρικό κίνημα.

Και είναι για μένα η ευαισθησία των κομμάτων, όταν πραγματοποιείται στην κυβερνητική πράξη και αυτό το ρωμαλέο ισχυρό ολοκληρωμένο και αξιοπρεπές αναπηρικό κίνημα, που με κάνει να πιστεύω ότι θα έρθει και σύντομα η ώρα της πραγματικής ανθρωπιάς, του πραγματικού δείκτη πολιτικού και κοινωνικού πολιτισμού, που είναι η ολοκληρωμένη και ισότιμη ένταξη των αναπήρων στον κοινωνικό γίγνεσθαι, όπως το κάναμε στην κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και στο Σύνταγμα της χώρας το 2001. Και αυτό το Σύνταγμα πρέπει να γίνει πράξη. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Αμέσως μετά τον κ. Ευθυμίου, ο κ. Τόλιος από το Συνασπισμό.

Γ. ΤΟΛΙΟΣ: Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί προσκεκλημένοι. Ευχαριστούμε καταρχήν για την πρόσκληση χαιρετισμού σε αυτή την πολύ ενδιαφέρουσα ημερίδα, σε ένα τόσο κρίσιμο και πάντα επίκαιρο ζήτημα. Δεχθήκαμε την πρόσκληση, παρότι από την πλευρά μας θεωρούμε ότι έχει κατεξοχήν επικοινωνιακό χαρακτήρα, πράγμα το οποίο ενέχει αντιφατική ερμηνεία. Καταρχήν το θετικό στοιχείο είναι ότι αναδεικνύεται ένα πρόβλημα, αλλά ταυτόχρονα το στοιχείο μιας σκοπιμότητας που εξωραΐζει την πραγματική κατάσταση των ατόμων με αναπηρία.

Ωστόσο να συγχαρούμε για την πρωτοβουλία, έστω και κάτω από αυτές τις συνθήκες, όπου επανέρχεται στο προσκήνιο το θέμα των ΑμεΑ, δηλαδή τα προβλήματα του κόσμου των αναπήρων που δεν είναι μικρός ο αριθμός τους. Αν και δεν υπάρχουν ακριβή στοιχεία, υπολογίζονται γύρω στο 10% του πληθυσμού και νομίζω ότι είναι πολύ σημαντικό τμήμα της κοινωνίας.

Μ' αυτή την έννοια θα έλεγα, ότι ενώ από τη μια πλευρά είναι καλό που έρχονται στο προσκήνιο τα ιδιαίτερα προβλήματα του χώρου, από την άλλη είναι και μία ευκαιρία να δούμε και τις ασκούμενες πολιτικές. Παρότι στις προηγούμενες δεκαετίες έγιναν βήματα προς τα μπρος και το αναγνωρίσουμε, τα τελευταία χρόνια, την τελευταία δεκαετία, αν θέλετε από το 2000 και μετά, τόσο από τη σημερινή κυβέρνηση της ΝΔ, όσο και την προηγούμενη ΠΑΣΟΚ, γίνονται δυστυχώς βήματα προς τα πίσω.

Και αυτό νομίζω ότι οφείλεται στις επιλογές και στις πολιτικές των δύο μεγάλων κομμάτων, που μέχρι τώρα έχουν διαχειριστεί την εξουσία. Χωρίς να μηδενίζουμε προσπάθειες, ταυτόχρονα δεν πρέπει να κρύβουμε τα προβλήματα και τα αποτελέσματα των ασκούμενων πολιτικών.

Παρότι δεν είναι της στιγμής οι αναλυτικές αναφορές, νομίζω ότι αξίζει τον κόπο να αναφερθούμε σε εξαγγελίες οι οποίες μέχρι σήμερα δεν υλοποιήθηκαν. Δυστυχώς πολλά λόγια λέγονται ή πολλές υποσχέσεις δίνονται, ιδιαίτερα κάθε πρωτοχρονιά που έχει τύχει να παρακολουθήσω διάφορες εκδηλώσεις, όπου εκπρόσωποι της εκάστοτε κυβέρνησης υπόσχονται διάφορα, αλλά ωστόσο τα προβλήματα παραμένουν και διαιωνίζονται.

Να αναφερθώ για παράδειγμα στην κάρτα αναπηρίας; Να μιλήσω για την προσβασιμότητα; Έγιναν κάποια βήματα, αλλά είναι τεράστια τα κενά. Να πω για τα θέματα της εκπαίδευσης της μόρφωσης και της κατάρτισης; Άλλο η μόρφωση, άλλο η κατάρτιση. Στην κατάρτιση κύριο ρόλο έχει ο ΟΑΕΔ, ενώ στη μόρφωση υπάρχει μεγάλο κενό. Εδώ θα μου επιτρέψετε να τονίσω ότι υπάρχει ένα σοβαρό αίτημα, κατά πόσον δηλαδή καλύπτονται οι εκπαιδευτικές ανάγκες των ατόμων με αναπηρία.

Επίσης σοβαρό θέμα είναι το ζήτημα της απασχόλησης, που συνδέεται με τη δημιουργική απασχόληση, αλλά και το εισόδημα. Δυστυχώς ο νόμος προβλέπει 10% των προσλαμβανόμενων να είναι ΑμεΑ, ενώ στην πράξη μόνο το 2% προσλαμβάνεται. Επίσης είναι το θέμα της αποκατάστασης της αναπηρίας, με πολιτικές και μέτρα στήριξης. Υπάρχουν τεράστια κενά!

Τέλος στο θέμα της εξασφάλισης κοινωνικής δραστηριότητας. Βεβαίως στον αθλητισμό έχουμε παρουσία, έχουμε επιδόσεις από το χώρο των ΑμεΑ που κάνουν υπερήφανους εμάς και όλη την ελληνική κοινωνία. Ωστόσο δε φτάνει να εξασφαλίζεται μόνο με όρους πρωταθλητισμού, παρά τη σημασία αυτής της διάστασης, αλλά χρειάζεται να δούμε την έκταση, αυτού που λέμε αθλητισμού σε μαζική κλίμακα. Μεγάλα τέλος κενά υπάρχουν στην καταπολέμηση των διακρίσεων, κα.

Κυρίες και κύριοι, το μεγάλο θέμα για μας είναι η απόσυρση του επίσημου κράτους από το πεδίο της κοινωνικής πρόνοιας. Εδώ χτυπάει το DNA της νεοφιλελεύθερης πολιτικής, στην αγριότερη, στην πιο απάνθρωπη μορφή της. Δεν είμαι υπερβολικός, ξέρω τι λέω και όλοι διαισθάνεστε ότι όταν μια πολιτική είναι τόσο ανάλγητη και δείχνει τέτοια έλλειψη ευαισθησίας απέναντι σε αυτές τις ειδικές κατηγορίες ατόμων, δεν βρίσκεις λέξεις να τη χαρακτηρίσεις.

Έχουμε δυστυχώς περικοπές κονδυλίων από τον κρατικό προϋπολογισμό αντί για αύξηση τους. Έχουμε προσφυγή σε φιλανθρωπικές εξορμήσεις. Καλές οι φιλανθρωπίες κι αν θέλετε και οι χορηγίες, αλλά μέχρι που μπορούν να φθάσουν; Για τις χορηγίες μπορούμε να συζητήσουμε και άλλες σκοπιμότητες, αλλά δεν είναι του παρόντος. Εμείς πιστεύουμε ότι αυτό που λέμε «κοινωνικό κράτος», το κράτος πρόνοιας, δεν μπορεί ούτε πρέπει να αποσυρθεί από αυτό το κρίσιμο πεδίο;

Ωστόσο στην πράξη πέρα από φιλανθρωπίες, υπάρχουν και οι διάφορες εταιρείες, μη κερδοσκοπικές αλλά και κερδοσκοπικές. Όσοι έχουν να πληρώσουν πηγαίνουν σε κερδοσκοπικές και έχουν καλύτερη μεταχείριση. Όσοι όμως δεν έχουν και η μεγάλη κατηγορία δεν έχει, που πάει; Επιβαρύνονται οι οικογένειες, επιβαρύνονται τα ίδια τα άτομα με αναπηρία.

Για να μην φαίνεται ότι μιλώ στον αέρα γι' αυτές τις πολιτικές, θα σας αναφέρω το εξής: προχτές ήμουν σε μια διαμαρτυρία που έκαναν οι εργαζόμενοι και εκπαιδευόμενοι τυφλοί στον κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών, στην Καλλιθέα. Κλείσανε για λίγο και τη Λεωφόρο Θησέως. Το αίτημα για το οποίο έγινε η διαμαρτυρία, ήταν η εκποίηση της περιουσίας του κέντρου για την πληρωμή μισθοδοσίας, ενώ προορίζεται για τη στήριξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων και

όχι για πληρωμή μισθών. Λοιπόν αυτό είναι μια συγκεκριμένη απόδειξη του χαρακτήρα της ασκούμενης πολιτικής.

Άλλο παράδειγμα. Αυτές τις μέρες πήραμε ένα κάλεσμα του Πανελληνίου Συλλόγου Παραπληγικών. Δε θα σας διαβάσω όλα όσα αναφέρει, αν και θα άξιζε τον κόπο, διότι επιβεβαιώνει συνοπτικά τις επισημάνσεις τις οποίες έκανα. Το υπόμνημα αναφέρει μεταξύ άλλων: «οι Ηγεσίες των Υπουργείων τις οποίες επισκεφθήκαμε αναγνώρισαν το δίκαιο των αιτημάτων μας, δεν έλυσαν όμως κανένα από τα βασικά προβλήματα που ταλανίζουν το χώρο των βαριά κινητικά αναπήρων. Γι' αυτό την Πέμπτη 21 Ιουνίου, κάνουν κινητοποίηση διαμαρτυρίας», κá.

Νομίζω ότι αυτά φτάνουν, για τις ασκούμενες πολιτικές.

Επιτρέψτε μου τώρα να περάσω στο θέμα που λέγεται «άτομα με αναπηρία και Μέσα μαζικής επικοινωνίας». Πρόκειται για πολύ σοβαρό ζήτημα, όπου εκδηλώνεται ιδιαίτερα έντονα, το στοιχείο της αντιφατικότητας που είπα στην αρχή. Δηλαδή τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης μπορούν να φέρουν στο προσκήνιο το πρόβλημα, αλλά σημασία έχει να δούμε εάν κάθε φορά φωτίζουν την πλευρά που ο καθένας κατανοεί σαν σημαντική.

Δυστυχώς βιώνουμε καταστάσεις που ορισμένες τηλεοπτικές εκπομπές, προσβάλλουν την αξιοπρέπεια των ΑΜΕΑ. Χλευάζονται ανάπηροι σε μια προσπάθεια να κερδηθεί τηλεθέαση. Κατά τη γνώμη μου το Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο και οι δημοσιογράφοι, πρέπει να αποδοκιμάζουν χωρίς δισταγμό τέτοια φαινόμενα.

Υπάρχουν επίσης περιπτώσεις που προβάλλεται μια εκδήλωση για τα άτομα με αναπηρία. Ωστόσο η προσοχή δεν εστιάζεται στους ΑμεΑ, αλλά στην προβολή κυβερνητικών και άλλων πολιτικών παραγόντων ή χορηγών, δημιουργώντας παραπλανητική εικόνα για τις αιτίες και τις λύσεις του προβλήματος. Χαρακτηριστική περίπτωση ο πρόσφατος τηλεμαραθώνιος φιλανθρωπίας για να δημιουργηθεί Νοσοκομείο για παιδιά που πάσχουν από καρκίνο. Από το συγκεκριμένο τηλεμαραθώνιο συγκεντρώθηκαν μόλις 10 εκατ. _ . Ωστόσο για να χτιστεί ένα τέτοιο νοσοκομείο θέλει 300 εκατομμύρια χοντρικά, και για τη λειτουργία του περίπου 300 εκατ. _ το χρόνο. Το κρίσιμο ερώτημα είναι ποιος θα βάλει τα επιπλέον χρήματα και ποιος θα καλύψει το ετήσιο κόστος λειτουργίας του; Θα το στηρίξει το κράτος, θα είναι Δημόσιο, θα ενταχθεί σε αυτό το Δημόσιο σύστημα υγείας πρόνοιας; Όμως καθημερινά βιώνουμε περικοπές κονδυλίων για υγεία και πρόνοια και τεράστιες ελλείψεις υγειονομικού προσωπικού. Αν η δημιουργία του Νοσοκομείου σημαίνει πληρωμή νοσηλίων, στην ουσία θα είναι για όσους έχουν αν πληρώσουν. Άρα η εικόνα της φιλανθρωπίας, για τη λύση των προβλημάτων είναι επίπλαστη και ανεδαφική και στην καλύτερη περίπτωση επικουρική.

Τέλος θα ήθελα να επισημάνω ότι από τα ΜΜΕ δεν προβάλλονται οι αγωνιστικές κινητοποιήσεις των ατόμων με αναπηρία ή σπάνια ή εκ των υστέρων ή κάπου στη γωνιά, όταν έχουν τελειώσει οι ειδήσεις. Προχτές για τις κινητοποιήσεις των τυφλών στον ΚΕΑΤ Καλλιθέας δεν ειπώθηκε τίποτα!!

Εδώ και πάλι θα επαναλάβω, ότι μπορεί να υπάρχουν καλές προθέσεις, κι εγώ πιστεύω ότι ο καθένας ατομικά, είτε είναι σε θέση ευθύνης κυβερνητική, είτε είναι στην αντιπολίτευση, δε θα είχε προσωπικά αντίρρηση για μια πολιτική η οποία να είναι σε όφελος των ατόμων με αναπηρία. Ωστόσο οι ασκούμενες πολιτικές Υγείας- Πρόνοιας, δυστυχώς κινούνται στην αντίθετη κατεύθυνση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το πόρισμα της κοινής Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής για τους ΑμεΑ. Όλα τα κόμματα την υπέγραψαν. Τι έχει γίνει μέχρι σήμερα; Δεν έχει γίνει απολύτως τίποτα. Οι κυβερνητικοί εκπρόσωποι επαναλαμβάνουν με κάθε ευκαιρία, τις καλές κατά τα άλλα προθέσεις τους.

Από τη δική μας πλευρά, από την πλευρά του Συνασπισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς, θέλω να τονίσω ότι χρειάζεται ριζική στροφή στην ασκούμενη πολιτική στο χώρο των ΑμεΑ.

Για παράδειγμα στο θέμα της εκπαίδευσης. Όπως ξέρετε στο εγχείρημα της αναθεώρησης του άρθρου 16, εμείς είμαστε αντίθετοι. Ξέρετε πολύ καλά ότι πρωταγωνιστήσαμε στην ανατροπή αυτής της επιλογής, το αποτέλεσμα ήταν συμβολή όλης της πανεπιστημιακής κοινότητας και στο

μέτρο του δυνατού και των δικών μας δυνάμεων. Ωστόσο προτείνουμε ότι στην περίπτωση αναθεώρησης, να προβλέπονται για το θέμα της εκπαίδευσης των τυφλών τα αντίστοιχα συγγράμματα, είτε ηχητικά, είτε με τη μέθοδο Μπράιγ, καθώς και στα sites να έχουν πρόσβαση τα άτομα με αναπηρία.

Επίσης θεωρούμε αναγκαίο το Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο και όλη η κοινότητα των Δημοσιογράφων, να αποδοκιμάζει φαινόμενα τα οποία υποβαθμίζουν ή αποσιωπούν προβλήματα των ατόμων με αναπηρία. Νομίζω ότι χρειάζεται να δείξουν μια ιδιαίτερη ευαισθησία. Στις ειδικές εκπομπές να εξασφαλίζεται η παρουσία ατόμων με αναπηρία στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, γιατί έχει αξία οι ίδιοι οι άνθρωποι να εκφράζουν τα προβλήματά τους.

Σταματώ εδώ, νομίζω ότι έτσι κι αλλιώς είναι μια ευκαιρία στο σημερινό Συνέδριο, να προβληθούν τα προβλήματα των ΑμεΑ. Είναι μια ευκαιρία ευαισθητοποίησης της κοινωνίας και ταυτόχρονα στιγμή ευθύνης από τις κυβερνήσεις, να προωθήσουν επιτέλους αντίστοιχα μέτρα και πολιτικές υπέρ των ΑμεΑ.

Ευχαριστούμε και πάλι για την πρόσκληση και ευχόμαστε καλή επιτυχία για το Συνέδριο σας.

Ν. ΒΟΥΛΓΑΡΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστούμε κ. Τόλιο. Μια και μπαίνουμε τώρα πλέον σε αυτή καθεαυτή την αναπηρία, ως εμπειρία και ως διαφορά συνθηκών και όρων ζωής, με τον κ. Βαρδακαστάνη και με την κα Μπερνιδάκη, θα μου επιτρέψετε να καταχραστώ το χρόνο σας και να μου δώσετε τρία λεπτά επειδή για μένα είναι ένα προσωπικό όνειρο η ανέλιξη της αναπηρία στο επίπεδο του Δημόσιου λόγου, και να σας ζητήσω μόνον δύο χάρες.

Η πρώτη χάρη είναι να μην ακουστεί σε αυτό το Συνέδριο η φράση "η αναπηρία δεν πουλάει". Και θα δώσω δύο απαντήσεις, η μία προσωπική: τα όμορφα πράγματα δεν πουλιούνται, εκχωρούνται. Και η δεύτερη απάντηση θα είναι τεχνική, επειδή στην επιθετικότητα θέλω να απαντώ επιθετικά, δεν μου αρέσει να ρίχνουν το γάντι, θέλω να το ρίχνω πρώτος εγώ.

Και βέβαια πουλάει η αναπηρία και πουλάει πάρα πολύ καλά. Οι άνθρωποι με αναπηρίες αντιστοιχούν στη μεγαλύτερη ομάδα καταναλωτών που υπάρχει στον κόσμο κι αυτό είναι διαπιστωμένο από όλα τα δημογραφικά στοιχεία. Αποδείξαμε τώρα και με την έκδοση του περιοδικού «Αναπηρία Τώρα» που είναι το μεγαλύτερο σε κυκλοφορία και σε ύλη περιοδικό για την αναπηρία, που διανέμεται δωρεάν, ταχυδρομείται δωρεάν, χωρίς να έχει πάρει ποτέ ούτε ένα ευρώ επιχορήγηση από το κράτος ή από το Δημόσιο ή από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ότι ναι, στο γραπτό λόγο η αναπηρία μπορεί και κρατάει και αναπτύσσει ρητορική, απελευθερωτική ρητορική.

Αποδείξαμε σε ότι αφορά το disabled.gr ότι μπορεί και τολμά και είναι πρώτο στη δημοτικότητα διεθνώς, μολοντί είναι ελληνικό και κατά βάση το περιεχόμενό του είναι ελληνικό. Και προσφάτως αποδείξαμε με την *autonomia expo* ότι οι άνθρωποι με αναπηρίες όταν μιλάς αναπηριστί, ειλικρινά και τους αγαπάς σε θυμούνται. Τεσσερισήμιση χιλιάδες άνθρωποι με πολύ σοβαρές αναπηρίες τρεις ημέρες ολόκληρες γέμισαν το Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας και ήταν όλοι γελαστοί. Δεν το έχετε ξαναδεί ποτέ. Και εγώ δεν το πίστευα.

Είναι μία αρχή, για να δούμε τα νέα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Τα νέα Μέσα συλλογικής ενημέρωσης. Τα νέα Μέσα ατομικής απομαζικοποιημένης ενημέρωσης. Να κάνουμε τα νέα ψηφιακά Μέσα κοινοτικά Μέσα Ενημέρωσης, που να δώσουμε τον λόγο στον κάθε άνθρωπο. Οι άνθρωποι με αναπηρίες γεμίζουν το Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, όταν είναι κτήμα τους. Όταν αισθάνονται ότι από κει Μέσα θα εκφράσουν αυτό που θα συμβαίνει στο σώμα τους. Και οι τεχνολογίες μας δίνουν τεράστια εργαλεία.

Κύριοι και κυρίες, η αναπηρία πράγματι είναι πολιτική. Πάνω απ' όλα όμως είναι ζήτημα ελευθερίας. Ας σκεφθούμε αυτή τη φορά πολιτικά και ελεύθερα ως Έλληνες. Σας ευχαριστώ και τελευταίο θα ήθελα να σας πω: τρεις πρέπει να είναι οι βασικοί σας άξονες.

Πρώτον, του χρόνου το Συνέδριο να είναι καθαρά τεχνοκρατικό. Ασφυκτικά τεχνοκρατικό. Το αξίζει η αναπηρία, ως θεματική ενότητα, για όσους την υπηρετούμε. Το δεύτερο, ανασυγκρότηση

των ψηφιακών μέσων, των ψηφιακών εργαλείων και τεχνολογικά, γιατί για να δούμε ανθρώπους με αναπηρίες που έχουμε εδώ πέρα τρεις και τους βλέπω κάτω που είναι επαγγελματίες δημοσιογράφοι, εγώ είμαι ερασιτέχνης δεν έχω σχέση επαγγελματική.

Θα πρέπει να φτιάξουμε φιλικά Μέσα, υπάρχουν, κύριοι, cameramen επάνω στο αναπηρικό κάθισμα που έχουν την κάμερα. Θα τους δείτε και τους έχετε δει όσοι έχετε δει αρκετά. Υπάρχουν παρουσιαστές με αναπηρίες. Ποιος όμως θα δει έναν παρουσιαστή με αναπηρία, όταν στο διπλανό σταθμό ο άλλος κόβει τις φλέβες του; Δε θα πάρει την τηλεθέαση; Ποιος θα δει την τηλεόραση με τον άνθρωπο με αναπηρία που ακολουθεί τον ήπιο λόγο, δε φωνάζει, δεν πλακώνεται, δεν παίζει μποξ. Γι' αυτό δεν έχουμε ακροαματικότητα.

Η Ελλάδα πρέπει να αποκτήσει τον ήπιο λόγο, να κατακτήσουμε τη βαθμίδα του ήπιου λόγου, να μιλάμε απλά καθημερινά, να μην κοιτάμε αν είναι ΠΑΣΟΚ, Νέα Δημοκρατία Συνασπισμός ή οτιδήποτε τέτοιο. Η αναπηρία πρώτα είναι οικουμενική. Δεύτερον είναι εμπειρία, τρίτον είναι διαφορά συνθηκών και όρων ζωής.

Και το τέταρτο. Πέρσι είχα πει στον κ. Ρουσόπουλο να φτιαχτεί ένα πρακτορείο ειδήσεων, που να είναι ένα εργαλείο. Δε λειτουργούν, κύριε Ρουσόπουλε, μετά από ένα χρόνο σας λέω τα πράγματα. Η κρατική μηχανή είναι πολύ δυσκίνητη. Πρέπει οι Κυβερνήσεις, είτε είναι ΠΑΣΟΚ, είτε είναι Νέα Δημοκρατία, είτε εναλλάσσονται, είτε είναι κόμματα της Αντιπολίτευσης, να ψάξουν να βρουν τα ικανά στελέχη, αυτούς που μπορούν να τραβήξουν μπροστά μία υπερήφανη ενημέρωση που ταυτόχρονα και να διαπαιδαγωγεί.

Σας ευχαριστώ και ας κρατήσουμε αυτό το Συνέδριο αυστηρά τεχνικό, ασφυκτικά τεχνικό. Μας αξίζει και αξίζει στη θεματική ενότητα που υπηρετούμε.

Ο κ. Βαρδακαστάνης ας έρθει στο μικρόφωνο.

I. ΒΑΡΔΑΚΑΣΤΑΝΗΣ: Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, εκπρόσωποι Κομμάτων, φίλες και φίλοι, από τις αρχές της δεκαετίας του '90 το αναπηρικό κίνημα της χώρας έβαλε ένα στόχο. Ο στόχος ήταν απλός για μας, αλλά σύνθετος για την υπόλοιπη κοινωνία, γιατί η αναπηρία τότε ήταν απολύτως μια περιθωριακή υπόθεση.

Ως αναπηρικό κίνημα θέλαμε να κάνουμε την αναπηρία μια υπόθεση που να διαπερνά συνολικά το πολιτικό σύστημα της χώρας, γιατί απλώς «Η αναπηρία δεν έχει χρώμα». Θέλαμε να κάνουμε την αναπηρία, να αποκτήσει την πραγματική κοινωνικοπολιτική της διάσταση, γιατί απλώς η αναπηρία είναι ένα κοινωνικοπολιτικό φαινόμενο.

Πλησιάζουμε στο τέλος της πρώτης δεκαετίας του 21ου αιώνα και πρέπει να πω ότι σήμερα παρακολουθώντας όλους τους προηγούμενους ομιλητές ένιωσα εξαιρετικά ευχάριστα. Όχι γιατί στη χώρα μας έχουμε κατακτήσει το επίπεδο της εφαρμοσμένης πολιτικής που απεικονίζεται και αντανακλάται στην καθημερινή ζωή του ατόμου με αναπηρία όπου κι αν ζει σε όλη τη χώρα, αλλά γιατί νομίζω ότι σήμερα η Κυβέρνηση και οι πολιτικές δυνάμεις της χώρας προσεγγίζουν την αναπηρία με βάση την οικουμενικότητά της, με βάση το γεγονός ότι η αναπηρία είναι μια υπόθεση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και συνδέεται άρρηκτα με αυτά.

Στις 30 Μαρτίου 2007 υπεγράφη στον Ο.Η.Ε. στη Νέα Υόρκη η πρώτη Σύμβαση του 21ου αιώνα, η 8η κατά σειρά μετά την οικουμενική διακήρυξη για τα δικαιώματα του ανθρώπου από το 1948 και αυτή αφορά τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Είναι μια Σύμβαση κατά βάση για την ίση μεταχείριση, για τις ίσες ευκαιρίες, για τα κοινωνικά, οικονομικά, πολιτιστικά δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, η οποία θέτει τις προϋποθέσεις και τις συνθήκες που θα επιτρέψουν στα άτομα με αναπηρία να ασκήσουν τα ανθρώπινα δικαιώματά τους, όπως όλοι οι πολίτες.

Η Σύμβαση αυτή, που υπεγράφη από 97 χώρες μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, υποδηλώνει τη δέσμευση των κρατών - μελών του Ο.Η.Ε. για ενεργό συμμετοχή στη διαδικασία επικύρωσής της, αλλά και υλοποίησης των όσων αυτή υπαγορεύει. Είναι η αναγνώριση της διεθνούς κοινότητας ότι το υφιστάμενο πλαίσιο προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για όλους τους πολίτες δεν

επαρκεί για τα άτομα με αναπηρία.

Δοθείσης της ευκαιρίας, θα αναφερθώ στο 8ο άρθρο της Διεθνούς Σύμβασης του Ο.Η.Ε., η οποία αναφέρεται στους σκοπούς και τα μέτρα που απαιτούνται για την βαθύτερη κατανόηση των θεμάτων αναπηρίας από την κοινωνία. Πρώτος σκοπός αυτού του άρθρου είναι η ενίσχυση της ενημέρωσης της κοινής γνώμης, εστιάζοντας στο σεβασμό των δικαιωμάτων και την ποικιλομορφία των ατόμων με αναπηρία. Δεύτερος σκοπός είναι η καταπολέμηση αρνητικών στερεοτύπων, προκαταλήψεων και δυσμενών πρακτικών που είναι βαθιά ριζωμένα στην κοινωνική συνείδηση και τρίτος σκοπός είναι η προώθηση της ενημέρωσης, όσον αφορά στη συμβολή των ατόμων με αναπηρία στην κοινωνία.

Θα ήθελα κ. Υπουργέ να σας κάνω μια πρόταση: το επόμενο Συνέδριο να αφιερωθεί σε μια συγκριτική παρουσίαση για το πώς η Ελλάδα Μέσα από τα ΜΜΕ παρουσιάζει την αναπηρία σε σχέση με τη Σύμβαση. Έτσι κι αλλιώς πρέπει να προετοιμαστούμε για την εφαρμογή της Σύμβασης και θα ήταν χρήσιμο να πραγματοποιηθεί μια συγκριτική μελέτη με βάση τη Σύμβαση για το πώς η χώρα προσεγγίζει αυτό το θέμα και το επόμενο Συνέδριο να αφιερωθεί σε αυτό.

Τα ΜΜΕ στην χώρα μας για να μην είμαστε άδικοι τα τελευταία χρόνια έχουν βοηθήσει σημαντικά για να γίνει η αναπηρία πιο ορατή. Όμως τα ΜΜΕ στη χώρα μας δεν μπόρεσαν να αποφύγουν την παγίδα. Την παγίδα της παρουσίασης των ατόμων με αναπηρία είτε ως ήρωες, κυρίως με προσωποκεντρική αναφορά, είτε ως ανήμπορα άτομα. Το ζητούμενο όμως είναι η τηλεόραση να βρει το αριστοτελικό μέτρο. Εμείς αγωνιζόμαστε για το αυτονόητο, δηλαδή το μέσο όρο. Απορρίπτουμε αυτό που αποκαλώ «κολακευτικό λαϊκισμό» που, μεταξύ άλλων, θέλει όλα τα άτομα με αναπηρία ήρωες της ζωής αλλά και τον «συμπονετικό συντηρητισμό» που θέλει τα άτομα με αναπηρία ανήμπορα, χωρίς δυνατότητες και δικαιώματα και σε εξάρτηση της βοήθειας ενός φιλανθρωπικού κατεστημένου. Φαντάζομαι βέβαια ότι, εάν εξαλειφθούν οι ανήμποροι, δεν θα ξέρουν κάποιοι πώς να σώσουν την ψυχή τους.

Πιστεύουμε ότι τα ΜΜΕ, στον τομέα της ενημέρωσης, της διαφήμισης, των σήριαλ, των εκπομπών, θα πρέπει να παρουσιάζουν την αναπηρία με βάση την ποικιλομορφία της ανθρώπινης κοινωνίας. Η αναπηρία είναι μέρος της ποικιλομορφίας και όχι της διαφορετικότητας, η οποία προϋποθέτει ομοιότητα και κάποια στάνταρτ. Ευτυχώς δεν υπάρχουν και δεν είμαστε όμοιοι μεταξύ μας. Θα ήταν πολύ βαρετό άλλωστε. Υπάρχει η ανθρώπινη ποικιλομορφία και αυτή πρέπει να προβάλλεται με το σεβασμό στα δικαιώματά τους.

Θέλω να κάνω μερικές προτάσεις. Πρώτον, κ. Υπουργέ και κ. Πρόεδρε της ΕΡΤ θα πρέπει να συμφωνήσουμε ότι η δημόσια τηλεόραση δεν πρέπει να πραγματοποιήσει ποτέ εφεξής τηλε-μαραθώνιο. Είναι σε ευθεία αντίθεση με το σεβασμό των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία. Ο τηλε-μαραθώνιος που πραγματοποίησε η ΕΡΤ στις 14 Φεβρουαρίου 2007 ήταν εντελώς σε ευθεία αντίθεση, και αυτό γιατί ο τηλε-μαραθώνιος δεν έγινε για να ενημερώσει αλλά για να συλλέξει χρήματα. Δηλαδή κινητοποιεί το συναίσθημα του οίκτου και του ελέους. Τελικά εμπορευματοποιεί την αναπηρία. Και αυτό είναι αντίθετο με την αποστολή της δημόσιας τηλεόρασης, είναι αντίθετο με το Σύνταγμα της χώρας.

Η δημόσια τηλεόραση πρέπει να μην διεξάγει ξανά άλλο τηλεμαραθώνιο. Γιατί το λέω αυτό; Γιατί εάν η δημόσια τηλεόραση πραγματοποιεί τέτοιες εκπομπές, τέτοιους τηλε-μαραθώνιους, τότε δεν μπορούμε να πούμε τίποτα ούτε γι' αυτούς που γυρνούν από πόρτα σε πόρτα και εμπορεύονται την αναπηρία με απαράδεκτα περιοδικά. Ούτε και τα ιδιωτικά κανάλια όμως πρέπει να διεξάγουν τηλε-μαραθώνιους. Πρέπει να μπου κανόνες. Δεν μπορούμε εμείς στο χώρο της αναπηρίας να βλέπουμε την αναπηρία μας να είναι αντικείμενο οίκτου και ελέους. Δεν θα σας πω ότι μας πληγώνει, μας εξοργίζει.

Εμείς προτείναμε τον Απρίλιο, αλλά δεν πήραμε απάντηση ακόμη από την ηγεσία της ΕΡΤ, να πραγματοποιήσουμε ένα τηλε-μαραθώνιο ίσης μεταχείρισης, με αφορμή την καμπάνια που διεξάγουμε φέτος σε όλη την Ευρώπη για τη συλλογή ενός εκατομμυρίου υπογραφών υπέρ νομοθεσίας ίσης μεταχείρισης για τα άτομα με αναπηρία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έναν τηλε-

μαραθώνιο ενημέρωσης που να καλούμε τους πολίτες να υπογράψουν και να στηρίξουν την καμπάνια.

Δεύτερον, κ. Υπουργέ και κ. Πρόεδρε της Ε.Ρ.Τ. δεν μπορεί να γίνονται στην τηλεόραση, και μάλιστα στη δημόσια τηλεόραση, και στο ραδιόφωνο εκπομπές για θέματα αναπηρίας, χωρίς να υπάρχει η συλλογική εκπροσώπηση του αναπηρικού κινήματος της χώρας. Όταν μιλούμε στα ΜΜΕ για θέματα αναπηρίας ασφαλώς η προσωπική εμπειρία έχει μεγάλη αξία, αλλά η προσωπική εμπειρία του καθενός μας είναι δική μας εμπειρία. Στη χώρα υπάρχουν οργανωμένοι φορείς για να εκπροσωπούν συλλογικά τους χώρους και να λειτουργεί η Δημοκρατία στην κοινωνία μας. Η παράλειψη αυτή είμαστε βέβαιοι ότι δεν γίνεται εκ προθέσεως, αλλά γιατί δεν υπάρχει στη δημόσια τηλεόραση μια υπηρεσία η οποία να διαχέει το σεβασμό της ποικιλομορφίας σε όλες τις εκπομπές, σε ό,τι παράγεται και παρουσιάζεται.

Επίσης, κ. Υπουργέ, σε ότι αφορά στην προσβασιμότητα των τηλεοπτικών εκπομπών, το αναπηρικό κίνημα της χώρας χαιρέτισε τη δημιουργία του Πρίσμα+, το οποίο είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες των ΑμεΑ και αποτελεί κάτι πολύ σημαντικό ως αρχή και ως πρόθεση, που ελπίζουμε να μη μείνει στην αρχή και στην πρόθεση, αλλά να συνεχίσει με την παραγωγή περισσότερων κατάλληλων εκπομπών, όπως έχει εξαγγελθεί και από τους αρμοδίους. Για εμάς όμως σημαντικό είναι το τι συμβαίνει και στην υπόλοιπη τηλεόραση. Γι' αυτό προτείνουμε τη δημιουργία μιας υπηρεσίας που θα εντάσσει οριζόντια και κάθετα στα προγράμματα όλων των καναλιών ιδιωτικών και δημοσίων τα θέματα που αφορούν στην Αναπηρία, καθώς και άλλες ευπαθείς ομάδες.

Θέλω να κλείσω με τούτο. Το ότι σήμερα μιλάμε για τα θέματα της αναπηρίας με αυτόν τον υψηλό ποιοτικά τρόπο, το ότι σήμερα τοποθετούνται όλες οι πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις για τα θέματα της αναπηρίας, είναι μια μεγάλη κατάκτηση. Και θέλω να σας ευχαριστήσω όλους γι' αυτό.

Εμείς το ονειρευτήκαμε όταν αυτό-οργανωνόμασταν, παλέψαμε γι' αυτό, χαιρόμαστε που σε αυτό τουλάχιστον είμαστε συνοδοιπόροι. Μπορεί πάνω σε αυτό να οικοδομηθεί μία διακομματική συνεννόηση και συναίνεση, διότι τα θέματα της αναπηρίας προϋποθέτουν διακομματική πολιτική συνεννόηση και συναίνεση, έτσι ώστε να διαμορφωθεί στη χώρα ένα σχέδιο δράσης για την αναπηρία μακράς πνοής, που να ξεπερνάει τη θητεία μιας Κυβέρνησης, έτσι ώστε με οδηγό τη Διεθνή Σύμβαση, με οδηγό το Σύνταγμά μας και αξιοποιώντας όλες τις δυνατότητες που έχουμε να σχεδιάσουμε για μια Ελλάδα της ίσης μεταχείρισης, για μια Ελλάδα που καταπολεμά το αποκλεισμό, για μια Ελλάδα που έχει τον άνθρωπο με αναπηρία ως υποκείμενο της τύχης του και όχι στο έλεος του οίκτου του κοινωνικού, πολιτικού, οικονομικού και πολιτιστικού του περιβάλλοντος.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Αν και απ' ότι βλέπω έχει ξεφύγει αρκετά ο χρόνος, η κα Ελευθερία Μπερνιδάκη, Βουλευτής Επικρατείας και με αρκετές εμπειρίες πάνω στα ζητήματα της αναπηρίας.

Ε. ΜΠΕΡΝΙΔΑΚΗ: Κύριοι υπουργοί, κύριοι συνάδελφοι, αν έμειναν και άλλοι πολιτικοί εδώ δεν γνωρίζω, επομένως και στο χώρο της πολιτικής του Κοινοβουλίου και στο χώρο της αναπηρίας, κυρίες και κύριοι και προπαντός κυρίες και κύριοι δημοσιογράφοι, ελπίζω να έχετε μείνει όλοι εδώ, ιδιαίτερα προς το τελευταίο κομμάτι, όπου ακούσατε τις απόψεις των ανθρώπων που οι ίδιοι ζουν με κάποια αναπηρία, όπως οι τελευταίοι δύο ομιλητές και εγώ.

Θέλω να πω, ότι είναι μεγάλη πραγματικά η χαρά μου ιδιαίτερα ως Πρόεδρου της Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής για θέματα αναπηρίας, που σήμερα είμαστε εδώ για το 2ο Διεθνές Συνέδριο: Άτομα με αναπηρία και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, γιατί αυτή η προσπάθεια της ενημέρωσης των Μέσων Ενημέρωσης ξεκίνησε πέρσι με την ευκαιρία της ολοκλήρωσης της Έκθεσης πορίσματος στη Βουλή, όταν η Διακομματική Επιτροπή της Βουλής για θέματα αναπηρίας που προήδρευα κατέθεσε αυτό το πόρισμα για πρώτη φορά στην ιστορία της χώρας μας.

Και αυτό έχει σημασία γιατί, το να καταγραφούν τα προβλήματα και να προταθούν λύσεις, προτάσεις τέλος πάντων να δοθούν γι' αυτά τα προβλήματα στο Ναό της Δημοκρατίας αναγνωρίζει θεσμικά την ανάγκη να παρακολουθούνται και να προωθούνται αυτά τα θέματα από τον ύψιστο θεσμό λειτουργίας της Δημοκρατίας στη χώρα μας, της Βουλής των Ελλήνων.

Ένας από τους κύριους άξονες αυτής της Έκθεσης που κατέθεσε πέρσι το Μάιο η Διακομματική Επιτροπή της Βουλής για θέματα αναπηρίας αφορούσε ακριβώς στην ανάγκη της ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης της κοινής γνώμης για την πραγματική κατάσταση της αναπηρίας και το σημαντικό ρόλο που πρέπει να παίζουν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης σε αυτή την προσπάθεια.

Εδώ θα κάνω μια μικρή παρένθεση, γιατί πραγματικά να απαντήσουμε στις πολιτικές τοποθετήσεις το τι έγινε και δεν έγινε αυτά τα χρόνια για την εκπαίδευση και άλλα θέματα, δεν είναι της ώρας. Συμφωνώ απόλυτα ότι πρέπει να ανοίξει μια συζήτηση διαχρονική απ' όλα τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης για να συγκρίνουμε πώς εμείς εδώ εφαρμόζουμε ή θα εφαρμόσουμε το νόημα, την ουσία της Ανακήρυξης του έτους 2007 ως έτους ίσων ευκαιριών και της Διεθνούς Σύμβασης για τα ανθρώπινα δικαιώματα του ΟΗΕ. Συμφωνώ απόλυτα με αυτό που είπε ο κ. Βαρδακαστάνης.

Αλλά επίσης προτείνω και διευκρινίζω ότι το ψηφιακό κανάλι Prisma +, το οποίο εμείς και στην Επιτροπή αναδείξαμε και πριν δημιουργηθεί είχαμε εκεί τον Πρόεδρο της ΕΡΤ που το παρουσίασε και που εμείς το επικροτήσαμε απολύτως. Αυτό είναι μόνο μία μορφή που τονίζει κυρίως την προσβασιμότητα ενός καναλιού προς τα άτομα με αναπηρία.

Αυτό όμως δεν αναιρεί την υποχρέωση των άλλων καναλιών και των άλλων Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και να ασχολούνται με τα θέματα αναπηρίας και να είναι προσβάσιμα τα ίδια. Δηλαδή μεταγλώττιση για τους τυφλούς θεατές της τηλεόρασης και περισσότερες εκπομπές στη νοηματική γλώσσα για τους κωφούς.

Δεν θα μιλήσω άλλο για την προσβασιμότητα καθόλου, είναι ένα θέμα που κυρίως το έθιξα πέρσι. Τώρα θα επικεντρωθώ πολύ σύντομα στην ευαισθητοποίηση, λοιπόν, της κοινής γνώμης που θα γίνει μόνο και με τη σωστή συμμετοχή των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Θα πω κάτι αρνητικό πριν πω τα θετικά, ότι ενώ η Έκθεση αυτή εστάλη σε όλους τους δημοσιογράφους σχεδόν της χώρας, η Έκθεση της Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής λέω, όχι η προσωπική μου Έκθεση, καμία εκπομπή δεν το έκανε κύριο θέμα, ποτέ δεν κλήθηκα σε κανένα κανάλι για να συζητήσουμε τι τέλος πάντων προτείνει αυτή η Επιτροπή. Και βεβαίως με συμμετοχή και άλλων που μπορούσαν να έχουν και αντίθετη άποψη.

Και δεν συμφωνώ με τον κ. Βαρδακαστάνη ότι πρέπει μόνο συλλογικά να συμμετέχουν οι ανάπηροι σε συζητήσεις. Άλλος είναι ο ρόλος των συλλογικών οργάνων και βεβαίως σε μια Δημοκρατία έχει δικαίωμα και ο κάθε πολίτης που έχει άποψη, να την εκφράζει και βεβαίως τα κανάλια και οι δημοσιογράφοι έχουν την δεοντολογική υποχρέωση να παρουσιάζουν διάφορες απόψεις για τα θέματα και να έχουν στις εκπομπές τους ανθρώπους που να εκφράζουν τις διάφορες απόψεις, αλλά όχι μονοπώλιο οποιουδήποτε φορέα για οποιαδήποτε τοποθέτηση.

Είμαστε σε μια δημοκρατική χώρα και έχουμε δικαίωμα όλοι να εκφράζουμε τις απόψεις, είτε εκπροσωπώντας άλλους, όπως τη Βουλή, το Συνδικαλισμό, είτε εκπροσωπώντας την άποψη νοήμων ανθρώπων και απλών πολιτών.

Αυτό, λοιπόν, που πληγώνει κύριοι δημοσιογράφοι ιδιαίτερα τους ανθρώπους με αναπηρία περισσότερο και από την ίδια την αναπηρία, όπως έχω πει και στο παρελθόν, είναι ο τρόπος που τους συμπεριφέρονται οι υπόλοιποι. Οι περισσότεροι όταν βλέπουν κάποιον άνθρωπο με αναπηρία και εσείς οι δημοσιογράφοι το ίδιο, ούτε καν ξέρουν πώς να τον αποκαλέσουν, πώς να του συμπεριφερθούν. Το συναίσθημα που κυριαρχεί είναι πάντα το ίδιο, κάποια αμηχανία και αυτή η αμηχανία οφείλεται κατά την άποψή μου στην έλλειψη ενημέρωσης της κοινωνίας μας για τους ανθρώπους με αναπηρία.

Δυστυχώς ο πολύς κόσμος δεν γνωρίζει ούτε καν πώς να αναφερθεί όταν για έναν άνθρωπο με

αναπηρία, αυτό το λέμε και το ξαναλέμε, αλλά εξακολουθεί να ισχύει. Ο άνθρωπος με αναπηρία είναι άνθρωπος με αναπηρία αγαπητοί φίλοι, δεν είναι ούτε άνθρωπος με αναπηρία, έχει αναπηρία, αλλά δεν τον χαρακτηρίζει αυτό ως οντότητα μόνο, ούτε άνθρωπος με ιδιαίτερες ικανότητες, παρόλο που πραγματικά τονίζουμε το γεγονός, ότι παραμένουν αφάνταστα μεγάλες και πολλές ικανότητες παρά οποιαδήποτε αναπηρία, που άμα δοθούν ευκαιρίες οι άνθρωποι με αναπηρία μπορούν να τις αξιοποιήσουν.

Έτσι, λοιπόν, εμείς χρειαζόμαστε εσείς να καταλάβετε καλύτερα πώς θα προωθήσετε τα θέματα ιδιαίτερα που θα ενημερώσουν την κοινή γνώμη σωστά, αφού κι εσείς ενημερωθείτε σωστά. Δεν επικρίνω, ζητώ τη βοήθειά σας επί της ουσίας.

Πώς άραγε φιλοδοξούμε να επιτύχουμε μια θετική προσέγγιση της αναπηρίας στην κοινωνία, όταν νιώθουμε άβολα να ονοματίσουμε την ίδια την ιδιότητα της αναπηρίας; Νομίζω, ότι πρέπει να μας προβληματίσει πολύ σοβαρά αυτό το ζήτημα, αυτό το φαινόμενο.

Αγαπητές φίλες και φίλοι, οι πολίτες με αναπηρία όντως και συμφωνώ με τους προλαλήσαντες όσοι το ανέφεραν, δεν θέλουν την ελεημοσύνη, ούτε τον οίκτο που πολλές φορές καλλιεργούνται από τα διάφορα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Και φυσικά σίγουρα δεν θέλουμε την εκμετάλλευση της αναπηρίας με κανένα τρόπο, ούτε για να μαζευτούν χρήματα όταν είναι εκμετάλλευση αυτό καθαυτό και προπαντός την διακωμώδηση των ατόμων με αναπηρία -και δεν εννοούμε μόνο φυσική αναπηρία και με νοητική στέρηση κλπ.- είτε σε εκπομπές, είτε σε αναφορές έμμεσες.

Οι άνθρωποι με αναπηρία επιδιώκουν το αυτονόητο, την ισότιμη συμμετοχή στη ζωή, όπως όλοι οι υπόλοιποι πολίτες. Αυτό το μήνυμα πρέπει να προβάλλεται με κάθε τρόπο. Πρέπει όλοι μαζί να πολεμήσουμε την άγνοια της ελληνικής κοινωνίας γύρω από τα θέματα της αναπηρίας.

Η κοινωνική ευαισθησία των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης μπορεί να είναι δεδομένη, εγώ θεωρώ ότι είναι δεδομένη ως επί το πλείστον και όσον αφορά τους περισσότερους δημοσιογράφους, δεν αρκεί όμως. Είναι απαραίτητο να βρεθούν και οι σωστοί τρόποι προβολής της αναπηρίας. Αυτό είναι το ζητούμενο που πρέπει να μας απασχολεί, ο θετικός τρόπος προσέγγισης και προβολής της αναπηρίας.

Η άγνοια γεννά φόβο και προκατάληψη, ενώ η σωστή ενημέρωση για την πραγματική κατάσταση της αναπηρίας μπορεί να ενισχύσει έναν πολιτισμό αποδοχής. Για την διαφορετικότητα θέλετε, για την ποικιλομορφία, εμένα δεν μ' απασχολεί ιδιαίτερα η συγκεκριμένη λέξη, θεωρώ ότι αυτό που όλοι θέλουμε να σηματοδοτήσουμε με αυτό είναι, ότι πρέπει να καταλάβουν όλοι, ότι και τα άτομα με αναπηρία οποιασδήποτε μορφής, φυσικής ή νοητικής ή υστέρησης είναι εδώ, είναι συμπολίτες, έχουν δικαιώματα, δεν ζητούν ελεημοσύνη, ζητούν τα ισότιμα δικαιώματά τους, αλλά η ζωή τους θα είναι πολύ πιο εύκολη όταν υπάρξει και η ουσιαστική αποδοχή από το κοινωνικό σύνολο, από τους γείτονες, από τους συμμαθητές, από τους συνεργάτες.

Πρέπει, λοιπόν, να αποφεύγεται η παρουσίαση των ατόμων με αναπηρία σε αρνητικούς ρόλους και κυριολεκτικά, όπως σε έργα σινεμά ή θεατρικά έργα και σε παρουσιάσεις εκπομπών, καθώς και η αναφορά στην αναπηρία με όρους που ενισχύουν τις δεδομένες προκαταλήψεις που υπάρχουν έτσι κι αλλιώς.

Θα ήθελα να επισημάνω, ότι υπάρχει μεγάλο έλλειμμα από πλευράς των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης στην προβολή ανθρώπων με αναπηρία με θετικό τρόπο και σε θετικούς ρόλους, ρόλους πρότυπα. Και εδώ ίσως θέλω να υπογραμμίσω αυτό που εννοούσα πριν, ότι διαφωνώ, βέβαια δεν έχουμε πολύ χρόνο για να κάνουμε συζήτηση, με την τοποθέτηση του κ. Βαρδακαστάνη πριν.

Ασφαλώς υπάρχει ο χώρος και το πλαίσιο που θα εκφράσουν τις απόψεις τους μαζικά τα άτομα με αναπηρία μέσω των συλλόγων που οι ίδιοι διαλέγουν να συμμετάσχουν ως μέλη, αλλά ασφαλώς είναι άλλο ζήτημα το να μπορούν οποιοδήποτε πολίτες να εκφράσουν απόψεις επί του θέματος αυτού, όπως και για τα άλλα θέματα. Και θετικά πρότυπα ατόμων με αναπηρία σε ρόλους αληθινά διαφορετικούς απ' αυτούς που στερεότυπα νομίζει ο καθένας, είναι πολύ σημαντικό.

Αν δηλαδή είχαμε εκπομπές, όπου άτομα με αναπηρία απ' όλο τον κόσμο και από τη χώρα μας συμμετείχαν για να εξηγήσουν πώς δουλεύουν ως δάσκαλοι, ως δικηγόροι, ως ψάλτες, ως τραγουδιστές, δηλαδή αν φέρναμε τον Στίβι Γούντερ δεν θα ήταν πολύ ωραία να παρακολουθήσουμε μία συναυλία με τον Στίβι Γούντερ; Έμπρακτα να ρωτήσουμε ορισμένους δικηγόρους και απέξω και εδώ πώς εξασκούν το επάγγελμά τους; Να με ρωτήσει κάποιος πώς αντιλαμβάνομαι, ας πούμε, το ρόλο μου ως Βουλευτού Επικρατείας στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, πώς κάνω τη δουλειά μου;

Να αναδειχθεί ακριβώς με ποιο τρόπο εργάζεται τόσα χρόνια ο κ. Βαρδακαστάνης εκπροσωπώντας την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με αναπηρία και το Ευρωπαϊκό Φόρουμ για Άτομα με αναπηρία; Δηλαδή συγκεκριμένα άτομα σε συγκεκριμένους ρόλους, άλλους απ' αυτούς που έχετε συνηθίσει, που πραγματικά θα τους δίνετε το χρόνο να δείξουν πώς γίνεται κάτι, να εξηγήσουν, νομίζω ότι θα ήταν αφάνταστα χρήσιμο και αυτό γίνεται έξω αρκετά συχνά.

Υπάρχουν, λοιπόν, κάποιες φορές θετικές προσεγγίσεις ως προς τα άτομα με αναπηρία και από τα ΜΜΕ, αλλά και αυτές πολύ συχνά θολώνουν την εικόνα των πραγματικών επιτευγμάτων των ατόμων με αναπηρία με την υπερβολική δόση του μειωτικού θαυμασμού, όπως λέω εγώ.

Δεν θα το αναλύσω πολύ, αλλά θα σας πω το εξής: σκεφτείτε πόσο υποτιμητικό είναι να θαυμάζει έναν τυφλό δικηγόρο για παράδειγμα, επειδή απλά σχηματίζει ένα νούμερο στον κινητό του. Πού μένει χώρος στην αντίληψή σας, αν συμβαίνει, αυτό, για να πιστέψτε ότι αυτός είναι πραγματικός συνάδελφος ενός αρτιμελούς δικηγόρου, όταν στην ουσία δεν κατανοείτε πώς θα μπορούσε ποτέ να σπουδάσει ή να εξασκήσει με επιτυχία το επάγγελμά του.

Και ευθέως αγαπητοί κύριοι και κυρίες, εγώ ως βουλευτής, ως Καθηγήτρια Πανεπιστημίου πώς είναι δυνατόν να θεωρήσετε, αν δεν γνωρίζετε τα θέματα αυτά καλά, ότι κάνω ουσιαστικά τη δουλειά μου εκεί, αν δεν θεωρείτε ότι σας καταλαβαίνω ότι πλησιάζετε και μιλάτε στον διπλανό μου που τον χαιρετάτε και δεν χαιρετάτε εμένα. Δηλαδή θεωρείτε ότι ζω στον κόσμο μου, ενώ συγχρόνως υποτίθεται ότι γνωρίζετε, ότι έχω κάποιο επάγγελμα, κάποιο τίτλο και κάποιο λειτούργημα.

Το λέω αυτό επί προσωπικού, γιατί βεβαίως δεν αφορά μόνο εμένα, αλλά σκεφτείτε το αυτό επειδή ακριβώς γνωρίζω, ότι γίνεται και αυτή τη στιγμή. Επομένως επειδή μ' αρέσει πάντα να μιλάω έτσι με τρόπο που να είναι κατανοητός, σας λέω συγκεκριμένα, πρέπει τα στερεότυπα να αρχίσουν να σπάζουν με συνειδητή προσπάθεια απ' όλους.

Ας αναλογιστούμε πόσες ώρες διαθέτουν οι ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί για την ουσιαστική συζήτηση θεμάτων αναπηρίας, πόσο συχνά στη χώρα μας έχουν αφιερώσει τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ικανό χρόνο για να παρουσιάσουν συγκεκριμένα άτομα με αναπηρία, που έχουν όπως είπα πετύχει σε διάφορα επαγγέλματα και στην προσωπική τους ζωή.

Ποτέ δεν είναι ο χρόνος ικανός. Άλλο είναι να κάνεις μια παρέμβαση τηλεφωνική των λίγων λεπτών με το άγχος να πεις κάτι από το οποίο θα βγαίνει νόημα στο τέλος της τοποθέτησης και άλλο είναι πραγματικά, πώς κάθονται με τις ώρες δηλαδή οι άλλοι και συζητάνε το ένα θέματα ο άλλο θέμα, ξέρετε πολύ καλά όλες τις εκπομπές, γιατί να υπάρχουν φορές, πολλές εκπομπές που να συζητηθούν τα θέματα αναπηρίας από πολλές πλευρές.

Έχω ακούσει από συναδέλφους σας που λένε, μα αυτό είναι αντιεμπορικό, δεν πουλάει. Εγώ πιστεύω ότι και ενδιαφέρει και θα πουλάει, αν έχετε πραγματικούς μετρητές. Πιστεύετε ότι δεν ενδιαφέρει τη μισή Ελλάδα τι θα απογίνουν τα 10%-15% μελών των οικογενειών τους που έχουν βαριά αναπηρία, δεν ενδιαφέρει τα αδέρφια τους, τους γονείς τους, τους συζύγους τους, τα παιδιά τους; Βεβαίως ενδιαφέρει.

Πρέπει, λοιπόν, να ομολογήσω ότι στα τηλεοπτικά κανάλια ιδιαίτερα υπάρχει κατά κόρον επανάληψη της εικόνας του αναπηρικού αμαξιδίου σε απροσπέλαστους δρόμους και του τυφλού με το λευκό μπαστούνι στα απροσπέλαστα πεζοδρόμια. Αυτό προφανώς συμβαίνει, γιατί μας θυμίζει reality show, δηλαδή πιστεύουμε ότι θα έχει και τηλεθέαση.

Ενδιαφερόμαστε πιο πολύ για το θέμα απ' ότι για την ουσιαστική συζήτηση με τα ίδια τα άτομα που έχουν κάποια βαριά αναπηρία για τα θέματα που τους αφορούν. Φυσικά η παραστατική εικόνα των ατόμων με αναπηρία σε ένα απροσπέλαστο περιβάλλον, έχει συντελέσει στην ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης για το συγκεκριμένο πρόβλημα, δηλαδή λέμε πια όλοι μην παρκάρετε σε ράμπες που είναι για αναπηρικά αυτοκίνητα ή μην αφήνετε τους τυφλούς να σκοντάφτουν πάνω στα περίπτερα, στις ταμπέλες, στα τραπεζάκια, στα σκουπίδια, στα πεζοδρόμια. Δεν το έχουμε κάνει ακόμα, το ζητάμε όμως.

Η ευαισθητοποίηση, λοιπόν, είναι πολύ καλή και γίνεται και με την εικόνα αυτή. Όμως αυτό δεν φτάνει. Είναι καιρός να προχωρήσουμε από την αναγνώριση ότι υπάρχουν άτομα με αναπηρία που πρέπει να κυκλοφορήσουν στους δρόμους, στην αναγνώριση ότι για παράδειγμα η μια αναπηρία διαφέρει από την άλλη και ως προς τις ικανότητες και ως προς τις ανάγκες.

Και ξέρετε και οι αντιλήψεις μας διαφέρουν και σε άλλα κόμματα ψηφίζουμε και αλλού πολιτευόμαστε και άλλα θα σας πω εγώ και άλλα ο κ. Βουλγαρόπουλος και άλλα ο κ. Βαρδακαστάνης και εγώ και ο κ. Βαρδακαστάνης είμαστε τυφλοί, αυτό δεν σημαίνει ότι είμαστε ίδιοι. Ίσως για μερικούς από εσάς που ασχολείστε καιρό μ' αυτά τα θέματα να το θεωρείτε περιττό που το τονίζω, αλλά ο περισσότερος κόσμος και οι περισσότεροι δημοσιογράφοι δεν το βλέπουν έτσι.

Πρέπει, λοιπόν, να προχωρήσουμε στην αναγνώριση, ότι κάποιος δεν είναι καλύτερος από κάποιον πολίτη με αναπηρία απλά και μόνο επειδή είναι αρτιμελής, και ότι όλοι οι ανάπηροι δεν είναι το ίδιο πράγμα, ούτε όλες οι αναπηρίες έχουν τις ίδιες ανάγκες, ούτε ίδιες ικανότητες απομένουν για την εξάσκηση συγκεκριμένων επαγγελματιών, παρά την αναπηρία.

Το κριτήριο πάντα πρέπει να είναι η σύγκριση πραγματικών αρετών και επιτευγμάτων όσον αφορά το χαρακτήρα και τις δυνατότητες. Όχι στερεοτύπων προειλημμένων απόψεων και προκαταλήψεων.

Ασφαλώς υπάρχει η προκατάληψη ότι οι άνθρωποι με την ίδια αναπηρία είναι, όπως είπα, περίπου όλοι ίδιοι. Το τονίζω, γιατί είναι πολύ σημαντικό αυτό. Είναι πραγματικά σπουδαίος ο ρόλος που καλούνται να παίξουν τόσο οι δημοσιογράφοι και οι παρουσιαστές, όσο και οι ιδιοκτήτες των καναλιών και οι εκδότες.

Και θα σας πω ευθέως, έχω ακούσει πολλούς δημοσιογράφους να μου λένε έτσι ιδιωτικά, ότι θα θέλανε να καλύψουν ορισμένα πράγματα και δεν τους το επιτρέπουν ή δεν υπάρχει το περιθώριο. Λοιπόν, οι ιδιοκτήτες των καναλιών, των εφημερίδων, των τηλεοπτικών σταθμών ας το δούνε ως ένα πολύ σημαντικό θέμα. Και προπαντός η ΕΡΤ ας δώσει οπωσδήποτε περισσότερο χρόνο. Οι πολίτες, οι Έλληνες πληρώνουν για την ΕΡΤ κάθε μήνα στους λογαριασμούς τους νομίζω.

Λοιπόν, τώρα πια πρέπει να διεκδικήσουμε και την προβολή του θέματος αναπηρίας σωστά κυρίως από τα κρατικά μας κανάλια. Η ευθύνη των ΜΜΕ είναι μεγάλη. Μα πιο μεγάλη είναι και η ελπίδα που εναποθέτουμε σ' αυτά για την επίλυση ενός τόσο μεγάλου ζητήματος και το εννοώ με την έννοια όπως το ομηρικό ζήτημα, θέμα ότι δηλαδή πρέπει να συζητιέται για πάρα πολύ καιρό, για πάρα πολλά χρόνια, αλλά να δίνει λύσεις συνεχώς όλο και καλύτερες κατά τη διαδικασία αυτών των διαβουλεύσεων, όπως είναι κι αυτό το Συνέδριο σήμερα.

Τα άτομα με αναπηρία, λοιπόν, χρειάζονται δίπλα τους τα ΜΜΕ. Μόνο με τη βοήθειά τους μπορούν να περιοριστούν οι αρνητικές διακρίσεις που υφίστανται καθημερινά. Μόνο με τη σωστή ενημέρωση είναι δυνατόν να αλλάξουν οι απαράδεκτες αντιλήψεις ορισμένων που αντιμετωπίζουν τους πολίτες με αναπηρία ως ανίκανους και ασθενείς.

Η απόλειψη της άγνοιας και των προκαταλήψεων θα συντελέσει τα μέγιστα να γίνει πράξη η ιδέα των ίσων ευκαιριών του Ευρωπαϊκού Έτους 2007. Με τη σωστή ενημέρωση θα ενεργοποιηθούμε για να δείξουμε στην πράξη, ότι αναγνωρίζουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, όπως επιτάσσει και η Διεθνής Σύμβαση για τα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία του ΟΗΕ. Αυτό το σεβασμό μας προτρέπει να κάνουμε πράξη αυτή η πρόσφατη Διεθνής

Σύμβαση.

Αγαπητοί φίλοι ολοκληρώνοντας, θα ήθελα πραγματικά να συγχαρώ τον κ. Ρουσόπουλο και τους συνεργάτες του, ο οποίος είχε την πρωτοβουλία για τη διοργάνωση αυτής της σημαντικής σημερινής συνάντησης του παρόντος Συνεδρίου, γιατί πραγματικά και εύχομαι να γίνει θεσμός για πάρα πολλά χρόνια ακόμα.

Κύριε Υπουργέ, η συνέπεια την οποία επιδείξατε με την πραγματοποίηση του 2ου Διεθνούς Συνεδρίου με αυτό το πολύ ζωτικό θέμα, δείχνει τη σημασία που δίνετε εσείς προσωπικά σε αυτό το ζήτημα.

Εύχομαι μια τέτοια διαβούλευση να συνεχιστεί για πολλά - πολλά χρόνια ακόμα και σίγουρα θα συντελέσει στην επίτευξη του στόχου μας, που είναι η άρση των αρνητικών διακρίσεων, το σπάσιμο των στερεοτύπων, η πραγματική ένταξη των ανθρώπων με αναπηρία σε μια δική μας πολιτισμένη κοινωνία.

Εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες του Συνεδρίου. Η παρουσία τόσο εκλεκτών συμμετεχόντων και ξένων μας εδώ εγγυάται, ότι τα συμπεράσματα του Συνεδρίου θα είναι πράγματι χρήσιμα και θα στηρίζουμε σε αυτά και μελλοντικές εργασίες και προσπάθειες.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Επειδή υπήρξε μεγάλη καθυστέρηση, ο ρόλος του Προέδρου δεν μου πηγαίνει, συνηθίζω να είμαι τελείως διαφορετικά και να έχω την ευχή του κόσμου, θα προχωρήσουμε στο αμέσως επόμενο μέρος που είναι άτομα με αναπηρία και ΜΜΕ με την ελπίδα ότι τώρα πλέον θα είναι αυτορρυθμιζόμενα τα τμήματα του Συνεδρίου, ως μία έμπρακτη πρόθεση να γίνουν και αυτορρυθμιζόμενα τα ΜΜΕ. Ευχαριστώ.